ئایا ئەمریکا پلانی کشانەوەی هێزەکانی لە سوریا هەیە؟ — خوێندنەوەی: ساث جەی فرانتزمان.. و: گۆران

پرسیارە گەورەکە ئەوەیە کە دوای ئەمە چی ڕوودەدات لە سوریا و چۆن حکومەتی شەرع دەتوانێت مامەڵە لەگەڵ ئەجێندا جیاوازەکان لە وڵاتەکەدا بکات.

وەزارەتی بەرگری ئەمریکا “پلانی کشانەوەی هەموو هێزەکانی ئەمریکا لە سوریا داد□□ژ□ت،” وەک NBC لە سێشەممە ڕایگەیاند.

ڕاپۆرتەکە ئاماژەی بەوە کرد کە لەبارەی ئەم پەرەسەندنە “دوو بەرپرسی بەرگری ئەمریکی بە NBC -یان راگەیاند “. لە خۆیدا، بیرۆکەی ئەوەی کە پێنتاگۆن ئەم پلانە وەک ئیحتیات□ک دابڕێژێت زۆر سەرسوڕهێنەر نییە.

ئیدارەی یەکەمی ترەمپ دوو جار هەوڵی کشانەوەی دا لە سوریا، لە ساڵەکانی ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹. ئاشکرایە کە ئیدارەکە بەم زووانە هەڵسەنگاندن بۆ سیاسەتەکەی لە سوریا دەکات.

ئەمریکا لە ساڵی ۲۰۱۵ هێزەکانی ناردە سوریا وەک بەشێک لە هەڵمەتی دژە-داعش. ئەمریکا لەگەڵ هێزەکانی سوریای دیموکرات (هەسەدە) لە ڕۆژهەڵاتی سوریا کار دەکات. هەسەدە لە ساڵی ۲۰۱۹ داعشی شکاند و لەو کاتەوە دژی خانەکانی داعش دەجەنگن و کۆنتڕۆڵی بەشێکی گەورەی ڕۆژهەڵاتی سوریا لە ڕۆژهەڵاتی ڕووباری فورات دەکەن. ئەمریکا هەروەها پشتگیری بنکەیەکی بچووک لە تەنەف لە سوریا دەکات کە نزیکە لە سنووری ئوردن و عێراق.

تەنەف بنکەیەکی تەنیایە، بەڵام گرنگە چونکە پشتگیری لەلایەن گروپێک دەکرێت کە پێی دەوترێت سوپای ئازادی سوریا. ئەم گروپە، کە نابێت لەگەڵ سوپای ئازادی سوریا تێکەڵ بکرێت کە ناوی گروپە یاخیبووەکانی سوریا بوو، هێزێکی سەربەخۆیە کە لە پیاوانی پارێزگای حمسی سوریا پێکهاتووە. زۆربەیان لە ناوچەکانی نزیک تەدمور (پاڵمیرا)وە هاتوون.

بەپێی ڕاپۆرتەکەی The Long War Journal ، سەرکردەی گروپە پشتگیریکراوەکەی ئەمریکا لە ٢٩ی کانوونی دووەم لە کۆبوونەوەیەک لە دیمەشق بەشداری کرد کە پشتگیری حکومەتە نوێیەکەی سوریای دەکرد، کە لەلایەن ئەحمەد شەرعە وە سەرکردایەتی دەکرێت.

سالم تورکی ئەلعەنتەری، فەرماندەی سوپای ئازادی سوریای پشتگیریکراو لەلایەن ئەمریکا، بەشداری ڕووداوەکەی کرد. ئەمە گرنگە چونکە کاریگەری دەبەخشێتە ئەمریکا و پیشانی دەدات کە چەندە گرنگ بووە ئەرکەکە لە تەنەف وەک ئاوەدانەوەیە بە ئەو رابردووە.

پلانەکان بۆ کشانەوەی تەواو

بەپێی ڕاپۆرتەکەی NBC، "سەرۆک دۆناڵد ترەمپ و بەرپرسانی نزیک لێی، دوایین خواستیان دەربڕی بۆ کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە سوریا، بەرپرسەکان وتیان، کە وای لە بەرپرسانی پێنتاگۆن کرد دەست بکەن بە داڕشتنی پلان بۆ کشانەوەی تەواو لە ماوەی ٣٠، ٦٠ یان ٩٠ ڕۆژدا."

شتەکان بە خێرایی دەجوڵێن لە سوریا چونکە حکومەتە نوێیەکە لە دیمەشق بە پراگماتیکی کار دەکات و خەریکە وڵاتەکە سەقامگیر دەکات. لەم دوایانەدا دیمەشق هێزی ناردە عەفرین لە باکووری ڕۆژئاوای سوریا.خەریکە ڕێککەوتن دروست دەکات و وڵاتەکە پارێزراو دەکات. **ئەگەر ڕێککەوتنێک لەگەڵ هەسەدە بکات، ئەوا لەوانەیە ڕۆڵی ئەمریکا لە ڕۆژهەڵاتی سوریا پێویست نەبێت. ترەمپ دەتوانێت بڵێت "ئەرکەکە جێبەجێ کرا" لە ڕۆژهەڵاتی سوریا.**

کوردەکان لە ڕۆژهەڵاتی سوریا نیگەرانی داگیرکارییەکی نوێی تورکیا بوون، کە لە ساڵی ٢٠١٩ ڕوویدا کاتێک ئەمریکا وتی کە دەکشێتەوە. بەرپرسانی ئیسرائیلی نیگەرانیان دەربڕیوە بۆ کوردەکان.

بەڵام، ئەگەر کوردەکان بتوانن ڕێککەوتنێک لەگەڵ دیمەشق بکەن، ئەوا لەوانەیە هەموو شتێک ئەمجارە باش بێت. کات پێمان دەڵێت. پرسیارەکە ئەوەیە کە ئایا قسەکردن لەبارەی کشانەوەی ئەمریکا حیساباتی تورکیا دەگۆڕێت یان نا.
نزیکەی ٢،٠٠٠ سەربازی ئەمریکی لە سوریا هەن. ئەوان ڕۆڵ دەبینن لە چەندین بنکە و بارەگا لە ڕۆژهەڵاتی فورات. یارمەتی هەسەدە دەدەن بە شەڕی دژی داعش. هەروەها سەربازیش لە تەنەف هەن.

ڕاپۆرتەکەیNBC دوای ڕاپۆرتێکی کەناڵی KAN-ی ئیسرائیلی هات

سەبارەت بە ئەگەری کشانەوەی ئەمریکا لە سوریا. ئەم ڕاپۆرتانە نیگەرانی کوردەکانن و زۆر دەنگی کوردی هیوادارن کە ئەمریکا بە شێوەیەکی ئاژاوەیی نەکشێتەوە کە وا دەربکەوێت هاوپەیمانەکانی ئەمریکا بەجێدەهێڵێت.

پرسیارە گەورەکە ئەوەیە کە دوای ئەمە چی ڕوودەدات لە سوریا و چۆن حکومەتی شەرع دەتوانێت مامەڵە لەگەڵ ئەجێندا جیاوازەکان لە وڵاتەکەدا بکات.

بۆ ئیسرائیل، سوریا گرنگە. نایەوێت سوریا دووبارە ببێتەوە بە هەڕەشە. بەڵگەکان ئەوەن کە شەرع تا ئێستا بە گشتی ئەرێنی و پراگماتیک بووە. لە چەند رۆژی رابردودا لەگەڵ سعودییەکان کۆبووەوە و ئێستاش لەگەڵ تورکیا و پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ سەرۆکی فەرەنسا ئەنجامدا.

زۆر شت وا دەردەکەوێت کە بەرەو ئاراستەی دروست دەڕۆن. ڕۆڵی ئەمریکا لە ڕۆژهەڵاتی سوریا شەڕکردن بوو دژی داعش. ئایا داعش هەست دەکات دەتوانێت دووبارە سەرهەڵبداتەوە ئەگەر ئەمریکا بڕوات؟ ئەمە پرسیارێکی سەرەکییە کە پێویستە وەڵام بدرێتەوە.

سەرچاوە:
https://www.jpost.com/international/article-841040